

Władysław Maciej Łotkowski

1910-2004

Absolwent Wydziału Nawigacyjnego z 1931 r., III oficer na „Elemce”, oficer pokładowy, uczestnik konwojów, profesor geografii w USA, zapalony wędkarz.

Urodził się 24 lutego 1910 r. w Skarżysku. W 1929 r. wstąpił do Szkoły Morskiej w Tczewie, szkolił się na żaglowcu „Dar Pomorza”, w 1931 r. ukończył Wydział Nawigacyjny Państwowej Szkoły Morskiej – przeniesionej rok wcześniej do Gdyni.

Kolega z kursu Marian Bielski, wspominając wolny czas po wachcie na szkolnym żaglowcu, pisał: „Przychodzi wieczór, a z nim rozmaite typy zaczynają dryfować w stronę nawigacyjnej, gdzie zwykle odbywają się wieczory towarzyskie... A więc człapie Dybek, stary aktor, z szalikiem czerwonym na szyi... [...] Łotkowski ponury jak śmierć, rudy Pawłusza [...] oraz wielu innych”¹.

W 1935 r. został trzecim oficerem na „Elemce” w pierwszej podróży żaglowca do Afryki zachodniej, jako statku szkolno-handlowego Ligi Morskiej i Kolonialnej.

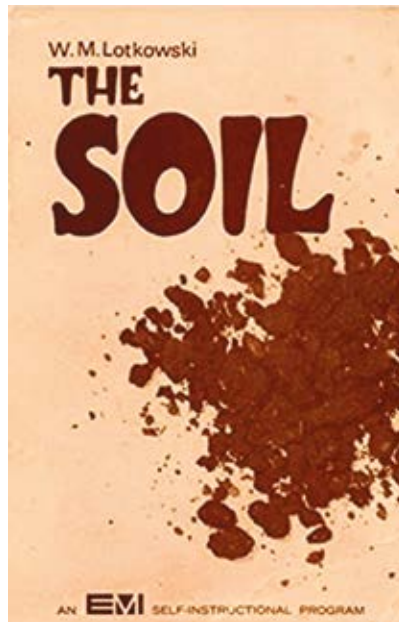
Po powrocie do końca 1939 r. pracował na statkach Żegluga Polskiej. Najpierw był

asystentem pokładowym na „Chorzowie” oraz „Cieszynie”. W sierpniu 1938 r. Komisja Kwalifikacyjna Urzędu Morskiego w Gdyni przyznała mu dyplom kapitana żegluga małej². Z dniem 31 października 1938 r. został II oficerem na „Tczewie”, ale odmówił objęcia tego stanowiska³. Bardzo krótko był II oficerem na „Toruniu”, po czym odszedł z Żegluga Polskiej i 9 lutego 1939 r. został II oficerem na „Naroczy”, statku należącym do Bałtyckiej Spółki Okrętowej – założonej 29 grudnia 1938 r. przez kolegów Tczewiaków: Wincentego Bartosiaka (abs. WN z 1922), Władysława Milewskiego (abs. WM z 1922), Mieczysława Zygmunta Cedry (abs. WN z 1924) i Wacława Fedorowicza (abs. WN z 1924). W lipcu 1939 r. awansował na I oficera.

W czasie II wojny światowej służył jako starszy oficer na polskich, brytyjskich i amerykańskich statkach marynarki handlowej na Atlantyku i Pacyfiku.

Motorówka pasażerska braci Wilke, w głębi „Elemka”

Kolega Witold Sawicz-Korsak (abs. WN z 1931) tak go żartobliwie scharakteryzował: „Łotkowski Władysław – złośliwie zwany przez nas «świński blondyn». Trzymały się go figielki i kieliszkiem nigdy nie pogardził.

Przygody jego na «Pionierze» do dziś dnia przez brać morską są powtarzane. Podobno obecnie studjuje wyższą wiedzę w Ameryce i na naukowca się przemienia⁴.

Faktycznie, po skończonej wojnie Władysław Łotkowski wyjechał do USA i rozpoczął studia na Uniwersytecie Columbia w Nowym Jorku, gdzie uzyskał tytuł magistra geografii ekonomicznej oraz doktora stosunków międzynarodowych, specjalizując się w studiach wschodnioeuropejskich. Był członkiem US National Science Foundation i profesorem na University of Cincinnati, University of North Dakota i Antioch University. Podczas studiów w Antiochii w 1973 r. założył i kierował Antioch Environmental Field Study Center w Qualicum Bay, Vancouver Island. To pozwoliło mu na oddanie się swojej życiowej pasji, jaką było wędkarstwo muchowe – na emeryturze spędził wiele szczęśliwych godzin, łowiąc ryby na muchę w Big Qualicum, gdzie był znany przez innych wędkarzy jako „Profesor”.

Dwukrotnie żonaty, miał troje dzieci. Zmarł 27 grudnia 2004 roku⁵.

„Ilustracja Polska” 1935, nr 23

Źródła: *Kadry morskie Rzeczypospolitej*, tom I, pod red. Jana Kazimierza Sawickiego, Gdynia 2000 (wyd. II); karty ewidencyjne Związku Armatorów Polskich; londyńskie „Okólniki”, „Dziennik Bydgoski”; <https://www.pqbnews.com/obituaries/wladyslaw-macej-matthew-lotkowski/>

1 „Okólnik” 1953, nr 68, s. 5.

2 *Awanse w Polskiej Marynarce Handlowej*, „Dziennik Bydgoski” 5.03.1939, nr 53, s. 13.

3 Karty ewidencyjne Związku Armatorów Polskich, kopie w zbiorach Sali Tradycji UMG – D/3512, s. 9.

4 „Okólnik” 1956, nr 80, s. 12.

5 <https://www.pqbnews.com/obituaries/wladyslaw-macej-matthew-lotkowski/>